

Væbning, og jeg maa tilstaa: at tage den alvorlig kan jeg skam ikke ret godt gøre. Ganske vist hørte jeg det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds sige noget om, at Bornholmerne skulde forsøge at forhindre en Stormagt i at besætte Bornholm, og for saa vidt burde min Respekt maaske vokse. Men jeg hørte paa den anden Side ogsaa, at vi kunde vist ikke forhindre det; og at Bornholms Væbning derfor neppe har den store Betydning at kunne forhindre Stormagten i at besætte Bornholm, synes jeg fremgik af det ærede Medlems Udtalelse. Det, jeg vil fastholde, er imidlertid den Kendsgerning, at Finanslovkommissionens Betænkning indeholder en Indstilling om at opgive Bornholms Væbning og derved spare 63,120 Kr. om Aaret, og at denne Indstilling ogsaa er tiltraadt af en militær sagkyndig, den desværre afdøde Statsrevisor Halsted. Han har tiltraadt Indstillingen om Ophævelsen af Bornholms Væbning. Det forekommer mig derfor, at man ogsaa fra den anden Side maatte kunne yde sin Tilslutning dertil, saa meget mere som man fra den høje Regerings Side har været i høj Grad forlegen for at finde Omraader for Sparsommelighed og har slaaet ned paa utallige Steder, hvor Sparsommeligheden maaske var mindre vel anbragt, end den var paa dette Omraade.

Ingvar Jensen: Det var jo ret rimeligt, at dette lille Lovforslag skulde give Anledning til nogen Forhandling om Bornholms Væbning i det hele. Jeg forundrer mig ikke over, at det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik) vilde i dette Tilfælde gøre Tjeneste som sædvanlig, og særlig vil jeg sige, at selv om han nu ikke vilde tale nedsættende om Bornholms Væbning, saa fremgik det dog tydeligt af hans Udtalelser, at han fandt, der var noget humoristisk ved hele denne Institution. Naa, det er sin Sag, det ærede Medlem har jo Lov til at betragte disse Forhold paa den Maade, og jeg skal ikke være fortrydelig derover. Men naar han tror, at der kunde spares over 60,000 Kr. ved, at Bornholms Væbning gik ind, og Øens militære Anliggender helt og holdent indordnedes under det øvrige Lands, maa jeg sige, at der ikke tilnærmelsesvis vilde kunne finde en saadan Besparelse Sted, det vilde vist blive et meget ringe Beløb, der kunde blive Tale om at indvinde. Men dersom de ærede Medlemmer, der have talt i denne Sag, synes, at der er noget meningsløst i, at Bornholms Væb-

ning opretholdes, idet det er givet, at dersom en Stormagt angriber Bornholm, kan Bornholm ikke klare sig med den, vil jeg dertil sige, at der er jo andre Steder, hvor et noget lignende Forhold vil kunne finde Sted, og der er vist heller ikke et eneste Menneske, der har tænkt paa, at et slikt Forsvar skulde føres. En helt anden Sag er, hvilken Betydning Bornholms Væbning kan have i Forhold til den Ordning af Neutralitetsforsvaret, vi have gennemført, og som det er det danske Folks og den danske Regerings Formaal at fastholde. Men de Herrer kunde, synes jeg, finde en mere passende Lejlighed til at drøfte dette Spørgsmaal ved at stille Forslag om at ændre Hærlovens Bestemmelser vedrørende Bornholm, de vilde da faa rig Anledning til at fremføre alle de Grunde, der kunne tale imod, at Bornholms Væbning opretholdes, og andre, som se anderledes paa dette Forhold, kunde da fremføre deres Syn paa Sagen. Da de Herrer ere enige med os om, at det vil være for sent i Aar at afholde disse Væbningsøvelser paa Bornholm, synes jeg, de ganske roligt kunde slutte sig til Lovforslaget og gemme det gode, de have i Baghaanden, til en bedre Lejlighed. Jeg anbefaler, som sagt, at vedtage Lovforslaget, som det her foreligger.

Forsvarsministeren (Klaus Berntsen):

Maa jeg gøre opmærksom paa, at hvad dette Lovforslag tilsigter, sker i Analogi med, hvad der foregik i Aaret 1907. Den Gang indtraf der en meget lang Regnperiode. Høsten trak hen til ind i September Maaned, og den daværende Regering udsbedte da en provisorisk Lov, hvorefter Øvelserne kunde udsættes. Da Rigsdagen traadte sammen, vedtoges Loven om, at Øvelserne kunde udsættes, men man fandt ikke Anledning til overhovedet at aflyse dem; det mener jeg, der heller ikke er Anledning til nu. Om hvor megen eller hvor liden Nytte en Genindkaldelse gør, kan jeg ikke her udtale mig om, det er et Spørgsmaal, som kan rejses overfor alle Genindkaldelser, men man har selvfølgelig indført dem, fordi Lovgivningsmagten har ment, at de ere af Betydning for Mandskabets og Officerernes Brugbarhed. Den Sammenstilling, som det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik) foretog mellem Bornholm og Færøerne, er meget søgt, thi mig bekendt have Færingerne aldrig været Værnepligt undergivne. Jeg ved ikke af, at Færingerne nogen Sinde have deltaget i militære Øvelser eller have